

A Bizottság határozatának összefoglalója

(2007. április 4.)

egy összefonódás közös piaccal és az EGT megállapodással összeegyeztethetőnek való nyilvántartásáról

(Ügyszám COMP/M.4403 – Thales/Finmeccanica/Alcatel Alenia Space & Telespazio)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(2009/C 34/05)

A Bizottság 2007. április 4-én határozatot fogadott el egy egyesülési ügyben a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet, és különösen e rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerint. A teljes határozat nem bizalmas változata az ügy hiteles nyelvén és a Bizottság munkanyelvein a Versenypolitikai Főigazgatóság internetes oldalán a következő címen található meg:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. A FELEK

- (1) A Thales a francia állam (TSA-n keresztül) és az Alcatel közös irányítása alá tartozó francia vállalat, amely a védelmi, a repüléstechnikai és a közlekedési valamint a polgári biztonsági ágazatban kritikus információs rendszerek fejlesztőjeként és integrátoraként tevékenykedik.
- (2) A Finmeccanica az olasz állam kizárólagos irányítása alatt álló diverzifikált olasz tervezői-mérnöki csoport, melynek tevékenysége kiterjed a repüléstechnika, a védelmi rendszerek, az energetika, a kommunikáció, a közlekedés és az automatizálás területére.
- (3) Az AAS az Alcatel és a Finmeccanica közös irányítása alatt álló francia vállalat, amely földi és űrrendszerek, beleértve műholdak és műholdas alrendszerek tervezésével és kivitelezésével foglalkozik. A Telespazio az Alcatel és a Finmeccanica közös irányítása alatt álló olasz vállalkozás, amely műhold alapú megoldásokat és termékeket tartalmazó, illetve ilyenekhez kapcsolódó szolgáltatásokra és végfelhasználói alkalmazásokra specializálódott.

II. A TERVEZETT ÖSSZEFONÓDÁS

- (4) A tervezett összefonódás révén a Thales megszerzi az Alcatel AAS-ben és Telespazióban meglévő részesedését⁽¹⁾. Az összefonódást követően a Thales és a Finmeccanica – az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében – közösen fogja irányítani az AAS és a Telespazio vállalkozásokat, beleértve a Thales és a Finmeccanica által az e két közös vállalatba apportált űrtechnikai tevékenységeket. Ekként az ügylet az összefonódás-ellenőrzési rendelet értelmében összefonódásnak minősül.

⁽¹⁾ Az Alcatel és a Finmeccanica 2005-ben két közös vállalat, az AAS és a Telespazio létrehozása útján egyesítette az űrtechnikai rendszerekkel kapcsolatos tevékenységeit. Az Alcatel 67 %-kal, a Finmeccanica 33 %-kal részesedett az AAS-ben, míg a Telespazióban fordított arányban, 33 % illetve 67 %-kal részesedtek. A Bizottság helyben hagyta a két közös vállalat létrehozását (lásd a COMP/M.3680 – Alcatel/Finmeccanica/Alcatel Alenia Space & Telespazio ügyben hozott 2005. április 28-i bizottsági határozatot).

III. AZ ÉRINTETT TERMÉKPIACOK

- (5) A Bizottság az űriparral kapcsolatos korábbi esetekben két fő piaci szegmenst azonosított, az űrszegmenst és a földi szegmenst, amelyek szintén feloszthatók az i. indítórendszerek; ii. űrközlekedés és űrinfrastruktúra; valamint iii. műholdak alszegmensekre.

- (6) A szóban forgó ügy közelebbről a kereskedelmi telekommunikációs műholdak, illetve a telekommunikációs műholdak speciális műhold-alrendszereinek piacait érinti.

A. Kereskedelmi telekommunikációs műholdak

- (7) A Bizottság korábban a műholdakat úgy osztályozta, mint katonai célú, kereskedelmi célú és intézményi célú műholdakat. A piaci vizsgálat megerősítette, hogy a kereskedelmi, az intézményi és a katonai műholdak külön-külön érintett termékpiacokat jelentenek.

- (8) A kereskedelmi műholdakat a telekommunikáció (vezetékes és mobiltelefonos szolgáltatás, internet stb.) és a televíziós műsorszórás területén alkalmazzák, a vevőkört pedig műhold-üzemeltető magánvállalatok jelentik, akik versenytárgyalás útján szerzik be ezeket.

B. Haladóhullámú csövek (TWT)

- (9) A TWT olyan elektronikai alkatrész, amely a műhold által fogadott mikrohullámú (rádiófrekvenciás) jelek felerősítésére szolgál, mielőtt azokat a műhold visszsugározná a Földre. Egy-egy műholdon több TWT is található (rendszerint 40–50, max. 80). A TWT-eket különféle frekvenciákra gyártják, amelyek együttesen meghatározzák a műhold rádiófrekvenciáját (pl. C-sáv, Ka-sáv, Ku-sáv, L-sáv). Megjegyzendő, hogy ugyanazon műholdra különféle frekvenciájú TWT-eket telepítenek.

(10) Ami a keresleti oldalt illeti, a piacelemzés megállapította, hogy az egyes, különféle frekvenciájú TWT-k között vagy nincs, vagy igen alacsony fokú a helyettesíthetőség. A speciális frekvenciájú TWT-k iránti keresletet nemcsak a műhold egyedi rendeltetése határozza meg (a különböző frekvenciasávokban működő TWT-k a végfelhasználás célját tekintve is eltérnek), hanem a frekvenciakoordinációval és a pályakijelöléssel összefüggő problémák is. A kínálati oldalt illetően a piaci vizsgálat megállapította, hogy a i. különféle frekvenciájú TWT-k előállítási technológiája megegyezik; ii. a különböző frekvenciák esetében azonosak a gyártóberendezések, a gyártósorok, a tesztberendezések és a szakmunkaerő; továbbá iii. mindkét jelenlegi TWT-előállító (a Thales százszázalékos tulajdonában álló TED, illetve az L3) rendelkezik a különféle frekvenciasávú és kimeneti teljesítményű TWT-k teljes skálájának előállításához szükséges megfelelő műszaki felkészültséggel. A Bizottság mindezek alapján megállapítja, hogy a TWT-k értékesítési piaca egységes, amely azonban a TWT-k frekvenciasávjai és kimeneti teljesítményei alapján több részpiacra osztható.

C. Elektronikus teljesítményszabályozók (EPC)

(11) Az EPC-k biztosítják a TWT-k energiaellátását. Az EPC-k lehetnek egyszerűek, amelyek egy TWT-t látnak el energiával, illetve duál módúak, amelyek két TWT áramellátását biztosítják. Keresleti oldalról az adott EPC választását nem a TWT frekvenciasávja befolyásolja, hanem a TWT bemeneti és kimeneti feszültsége, továbbá a műholdas csatlakozás típusa. Kínálati oldalról a piacelemzés megerősítette, hogy a gyártástechnológia valamennyi EPC esetében hasonló. A Bizottság a fentieket figyelembe véve megállapítja, hogy az EPC-k kínálati piaca egységes.

D. Haladóhullámú csöves erősítők (TWTA)

(12) A TWT-k és az EPC-k egybeépített változatai a TWTA-k. Ez a berendezés a műholdak adóegységének központi eleme, amely a jelek Földre történő visszasugárzása előtt mikrohullámú jelerősítést végez. A TWTA-kat csaknem minden esetben ellátják linearizálóval (LIN), csatornaerősítővel (CAMP) vagy linearizált csatornaerősítővel (LCAMP) a mikrohullámú jelek linearitásának és tömörítésének javítása érdekében. A Bizottság által végzett vizsgálat megerősítette, hogy a TWTA-k és a linearizáló és/vagy csatornaerősítőt tartalmazó, még jobban integrált TWTA-k (TWTA+) egységes termékpiacot alkotnak ⁽¹⁾.

IV. AZ ÉRINTETT FÖLDRAJZI PIACOK

(13) A Bizottság a korábbi ügyekben kifejtett nézetével összhangban a kereskedelmi telekommunikációs műholdak és a műholdas alrendszerek, úgymint TWT-k, EPC-k és

⁽¹⁾ A jelen dokumentumban az egyszerűség kedvéért a TWTA-kra, illetve a magasabb integráltsági fokú TWT-ket tartalmazó CTWTA, LTWTA és LCTWTA alrendszerekre együttesen mint TWTA-kra hivatkozunk. Ahol különbséget kell tenni a TWTA-k és a jobban integrált TWTA-k (LTWTA, CTWTA, LCTWTA) között, a „TWTA+ alrendszerek” elnevezést fogjuk használni.

TWTA-k piacát világméretű földrajzi piacként fogja fel, mivel a beszerzések globális dimenzióban történnek. A Bizottság azonban versenyjogi értékelésében tekintetbe veszi, hogy léteznek részpiacok, ahol az érintett alrendszer-szállítók és fővállalkozók eltérő korlátozásoknak vannak kitéve az Egyesült Államok exportigazgatási törvénye („EAR”), illetve nemzetközi fegyverkereskedelemtől szóló törvénye („ITAR”) miatt, mivel ezek kizárják az amerikai szállítókat az egyes feketelistán szereplő országokban bejegyzett üzemeltetők részére műholdak és műholdas alrendszerek szállítása tárgyában kiírt versenypályázatokban való részvételből.

V. ÉRTÉKELÉS

(14) A tervezett összefonódás vertikális konglomerátum kialakulását jelentheti a Thales százszázalékos tulajdonában lévő TED által előállított TWT-k, illetve a TWT-k vertikumába tartozó két részpiac között, amelyek: i. a TWTA-k; továbbá ii. a kereskedelmi telekommunikációs műholdak. A Bizottság részletes vizsgálata azt kutatta, hogy a Thales mint az AAS új anyavállalata e két piacon vélhetően kiszorítaná-e a TED és az AAS vertikális riválisait ⁽²⁾.

(15) A Bizottság az első fázisban súlyos versenyjogi problémákat azonosított, és úgy vélte, hogy a felek által felajánlott magatartási korrekciós intézkedések nem eléggé mélyrehatóak e problémák teljes körű orvoslására. A Bizottság ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a szóban forgó ügy egy komplex vertikális ügy, és határozatában már korábban jelezte, hogy megindítja az általa szükségesnek vélt részletes vizsgálatot annak részletes felmérésére, hogy mely tényezők korlátozzák a létrehozandó új jogalany vertikális versenytársak kizárására vonatkozó képességét, illetve szándékait.

(16) Előre kell bocsátani, hogy az összeolvadás által kiváltott vertikális integráció részleges (mivel a Thales mindössze 67 %-os érdekeltséggel fog rendelkezni az AAS-ben) és közvetett (mivel a TED és az AAS leányvállalatokká válnak és megtartják önálló jogi személyiségüket, azaz egymástól eltérő tulajdonosi struktúrájukat, illetve eltérő és független döntéshozó szerveiket).

A. A piac szerkezete

1. Kereskedelmi telekommunikációs műholdak

(17) A kereskedelmi telekommunikációs műholdak piacán hat nagy szállítót találunk, amelyek a következők: Boeing Space Systems („Boeing”) ((20–25 %)-os* piaci részesedés a 2001–2005-ös időszakban), Lockheed Martin Commercial Space Systems („Lockheed Martin”) ((20–25 %)*), Alcatel Alenia Space („AAS”) ((15–20 %)), Space Systems Loral

⁽²⁾ A Thales és az AAS között a földi szegmenst tekintve vannak ugyan bizonyos horizontális átfedések és vertikális kapcsolódási pontok, amelyek azonban nem adnak okot versenyjogi aggóalmakra.

(„Loral”) ((10–15 %)*), EADS Astrium („Astrium”) ((5–10 %)*) és Orbital Sciences Corporation („Orbital”) ((0–5 %)*). A japán kivitelező fővállalkozók (Melco és Mitsubishi) lényegesen kisebb méretűek. Új piaci szereplők jelentek meg Indiában (ISRO), Kínában (CAST), Oroszországban (NPO PM és Russian Satellite Communications Company („RSCC”), továbbá Izraelben (IAI).

(18) A jelentős mértékű K+F beruházási igény miatt az ágazatot bizonyos fokú specializáció és koncentráció jellemzi. Ez a jellegzetesség különösen Európában hangsúlyos, ahol az úrvállalkozások beszállítóként, teherfuvarozóként és megoldásszállítóként jelentős szaktudást halmoztak fel.

(19) A műholdak végső vásárlói a műhold-üzemeltetők. A legnagyobb üzemeltető a luxemburgi székhelyű SES GLOBAL. Nagyságuk szerint csökkenő sorrendben a következők az Intelsat (USA), az Eutelsat (Franciaország), a PanAmSat (USA), a JSAT (Japán), a Telesat (Kanada) és a Hispasat.

(20) A műholdak és műholdas alrendszerek piaci keresleti piacok. Amikor a műhold-üzemeltető új telekommunikációs műholdat rendel, általában egyszerre több műholdépítési fővállalkozótól kér be ajánlatot. A műholdépítési fővállalkozók, mielőtt ajánlatot tennének az üzemeltető felé a műholdak generálkivitelezésére, a megfelelő ajánlati ár kialakítása érdekében előzetesen ajánlatot kérnek a legfontosabb összetevőkre.

(21) Ha a TWT(A)-kat vesszük (!), a műholdgyártók vagy i. külön-külön a TWT-kre, az EPC-kre és egyéb alkatrészekre kérnek ajánlatot; vagy pedig ii. a TWTA-kra. Ha a műholdgyártó az integrált TWTA mellett határoz, az ajánlattételre felkért TWTA-gyártó a TWT-gyártótól (TED vagy L3) fog ajánlatot kérni a TWT-kre. A megbízást elnyerő TWTA-gyártó ezt követően összeállítja, illetve integrálja a TWT-t és az EPC-t, teszteli a kész TWTA-t (AIT), majd a műholdra történő beépítésre előirányzott határidőre leszállítja azt a műholdépítési fővállalkozónak. Ha a műholdgyártó úgy határoz, hogy külön-külön szerzi be a TWT-eket és EPC+AIT-eket, külön ajánlatokat fog kérni a TWT-kre és a többi alkatrészeire. A TWT-k és EPC-k TWTA-kká történő összeszerelését végezheti maga a műholdgyártó is – ha

rendelkezik saját EPC-gyártási kapacitással (!) – vagy pedig külső TWTA-összeszerelők, mint a Tesat vagy az L3. Az utóbbi esetben a műholdépítési fővállalkozó szerzi be a TWT-t és szállítja azt le a TWTA-összeszerelő gyárába, hogy az AIT-t a TWTA-összeszerelő saját EPC-jével készre szereljék. Ez esetben a TWTA-gyártó EPC+AIT berendezést értékesít, és ezen alkatrészekre/szolgáltatásokra ráterheli saját árrését. A TWTA-t ezt követően a műholdra történő beépítésre előirányzott határidőn belül leszállítja a műholdépítési fővállalkozónak.

(22) Megjegyzendő, hogy a piaci kereslet az integrált termékek irányába tolódott el. A legutóbbi műholdmegrendelések nagyjából 70 %-ában a fővállalkozók már inkább TWTA-kat vagy még összetettebb termékeket szereznek be ahelyett, hogy külön megrendeléseket adnának le a TWT-kre és EPC-kre. A piaci vizsgálat azt mutatta meg, hogy az integrált TWTA-k beszerzése jelentős előnyöket biztosít a fővállalkozóknak (közelebbről költségmegtakarítást, a beszerzési folyamatok egyszerűsödését, a teljes TWTA+ alrendszer teljesítményéért viselt felelősség áthárítását a TWTA-beszállítóra). A jelek szerint jelenleg csak az AAS – és jóval kisebb mértékben a Loral – szerzi továbbra is külön-külön a TWT-eket és az EPC+AIT-eket.

2. TWT-k

(23) Világszerte mindössze két TWT-gyártó létezik: a TED és az amerikai L3 Communications Electron Technologies, Inc ETI („L3”) vállalat. Három év átlagát tekintve a TED gyártotta a TWT-k kb. 75 %-át, míg az L3 a fennmaradó 25 %-ot. Ugyanakkor az L3 TWT-gyártáson belüli részese-dése 2006-ban 35 % fölé emelkedett.

(24) A Bizottság vizsgálatának eredménye szerint az L3 a leggyakoribb kereskedelmi frekvenciasávokat tekintve reális versenytársa a TED-nek, különösen a C- és a Ku-sávot tekintve, melyek esetében az L3 által gyártott TWT-k jelenleg versenyképesebbek a TED TWT-inél (21 % illetve 34 % piaci részesedés). Az L-sáv (7 %), a nagyteljesítményű Ku-sáv (12 %) és a Ka-sáv (10 %) vonatkozásában az L3 jelenleg nem rendelkezik a kereskedelmi piacon történő alkalmazás alapján megbízhatónak minősíthető TWT-vel. Az L3 azonban rendelkezik a szükséges tapasztalatokkal és szakértelemmel valamennyi frekvenciasávú TWT fejlesztése és gyártása terén, és az intézményi alkalmazásokhoz már engedélyezett egy 32 GHz Ka-sávú TWT-t. Annak ellenére, hogy az L3 a TED-nél valamivel kevesebb gyakorlati alkalmazási tapasztalattal rendelkezik, a műholdépítési fővállalkozók többsége szerint az L3 reális alternatíva azon TWT-frekvenciák esetében, ahol rendelkezik a megfelelő termékkínálattal.

(!) Az EPC-k, illetve a linearizálók és a csatornaerősítők kiválasztása esetében a beszerzési eljárás hasonló.

(!) Egyes műholdépítési fővállalkozók, mint a Lockheed Martin rendelkeznek saját EPC- és LCAMP-gyártási kapacitással, illetve saját összeszerelési kapacitással.

3. EPC-k

- (25) Világszinten két fő EPC-gyártó létezik, a Tesat (az EADS/Astrium leányvállalata) és az L3. Egyéb úripari vállalkozások képesek saját felhasználás céljára EPC-k gyártására, a kereskedelemben azonban nincsenek jelen, mint pl. a Lockheed Martin vagy az ETCA, amely az AAS leánycége.
- (26) Mind az L3, mind a Tesat nagy termelési kapacitással, széles termékcsaláival (többek között duál EPC-k), széles körű gyakorlati alkalmazási tapasztalatokkal és szilárd kereskedelmi pozíciókkal rendelkezik. Ezzel szemben az ETCA termelési kapacitásai sokkal korlátozottabbak, kizárólag egyszeres EPC-eket gyárt, amelyeket többségében anyavállalata, az AAS részére szállított egységekbe épített be. A legnagyobb műholdépítési fővállalkozók (az AAS mellett) csak a Tesat és az L3 EPC-it veszik figyelembe, az ETCA EPC-termékei ismeretlenek előttük.
- (27) Mivel a versenyjogi értékelés szempontjából fontos, a Bizottság részletes vizsgálat alá vonta az ETCA EPC-gyártási képességeit. A Bizottság vizsgálata rámutatott, hogy: i. az ETCA által gyártott középteljesítményű egyszeres EPC korszerű és versenyképes, amely ugyanakkor nem tud felmutatni megfelelő idejű gyakorlati alkalmazást; ii. az ETCA által gyártott korábbi generációs nagyteljesítményű egyszeres EPC műszaki teljesítményét és előállítási költségeit tekintve nem versenyképes; iii. az ETCA 2009-ben képes lenne piacra dobni egy versenyképes duál EPC-t, amely 2012-re képes lenne felmutatni a megfelelő gyakorlati alkalmazási tapasztalatot; továbbá iv. az ETCA 2010-re tudná kifejleszteni versenyképes nagyteljesítményű EPC-jét, amely 2013-ra rendelkezne a megfelelő gyakorlati alkalmazási tapasztalatokkal.

4. TWTA-k

- (28) Az L3 és a Tesat az EPC-gyártásban meglévő vezető helyüknek köszönhetően világszinten a két legjelentősebb EPC-összeszerelő. Csak ez a két összeszerelő rendelkezik jelentős összeszerelési és tesztelési kapacitással, a műholdakra szerelt és a gyakorlatban is bevált TWTA-k sorozatával, továbbá jelentős szabadpiaci jelenléttel. Az ETCA és a TED korlátozottan végez TWTA-összeszerelést, az ETCA elsősorban anyavállalata, az AAS intézményi műholdakkal kapcsolatos igényeit elégíti ki, a TED pedig indiai és kínai fővállalkozóknak szállít.

B. A fúzió TWTA-piaci hatásai

- (29) A Bizottság azt vizsgálta, hogy az új jogalany képes lenne-e, illetve szándékában állna-e a versenytárs TWTA-összeszerelők TWT-ellátásának diszkriminatív

befolyásolása, hogy ezáltal saját vertikális tevékenységeit előnybe hozza a TWTA-piacon, és hogy ebben az esetben mindez jelentős mértékben torzítaná-e a hatékony versenyt a TWTA-piacon. A Bizottság részletes vizsgálata megállapította, hogy az új jogalany a versenytárs összeszerelők kizárására irányuló készsége, illetve szándékai több okból is rendkívül korlátozottak.

- (30) Először is ahhoz, hogy az új jogalany a TWTA-piacon kizárhassa a Tesatot, EPC-eket kellene beszereznie a saját TWT-vel való összeszereléshez. A Bizottság részletes vizsgálata kiderítette, hogy i. az AAS tulajdonában lévő ETCA csak korlátozott sorozatot gyárt az EPC-ekből; ii. az ETCA által gyártott EPC-ekkel a múltban jelentős minőségi problémák voltak; továbbá iii. az ETCA számára további korlátot jelent saját korlátozott EPC és AIT-gyártási kapacitása. Másodsorban, a fővállalkozók és a műhold-üzemeltetők beszerzései terén konzervatívak, erősen preferálják a Tesat és az L3 EPC-it és TWTA-it. Harmadsorban, a piacelemzés rávilágított, hogy a TWT-khez viszonyítva a TWTA-k piacán jelentősen kisebb haszonkulcsokat alkalmaznak, miután az utóbbira nagyobb nyomást gyakorol a verseny. Negyedszer, mivel a Thales 67 %-os érdekeltséget szerzett majd az AAS-ben, a TWTA-k (amelyeket az AAS tulajdonában álló ETCA szerelne össze) járulékos nyereségének 67 %-át kapja, míg a TWT-k esetében őt illeti meg a teljes nyereség.

- (31) E korlátokat figyelembe véve az új jogalany input kizárására való hajlandóságának valószínűségét akkor lehet reálisan felmérni, ha részletesen elemezzük i. a TWTA-k különféle input összetevőit, és ii. a fővállalkozót és annak lehetséges preferenciáit. A fenti, részpiacokonként elvégzett értékelés alapján a Bizottság megállapította, hogy a kizárás csak bizonyos, az ITAR által korlátozott piaci szegmensekben lenne valószínű, és csak ha az ETCA képes lenne kielégíteni az AAS EPC-igényét, amely összességében a TWTA-piac 4 %-át jelentené. A Bizottság ugyancsak megállapította, hogy a kizárás szintén lehetséges, ha nem is túl valószínű az új jogalany tevékenységi területét jelentő piaci szegmensben (egyszeres EPC), és jelenleg nem fenyegeti versenykorlátozás az L3 által gyártott TWT-k részéről (nagyteljesítményű Ku-sáv, L-sáv és Ka-sáv). E piaci szegmensek összességében a TWTA-piac 13 %-át jelentik. A Bizottság megállapította azt is, hogy nincs lehetőség kizárásra azon piaci szegmensekben, ahol i. duál EPC iránti kereslet van jelen; ii. az L3 által gyártott TWT-k korlátozzák a versenyt vagy iii. erősen preferálják az L3-t és a Tesatot mint fővállalkozót. Ezek együttesen a TWTA-piac nagyobbik részét jelentik (több mint 82 %-át).

- (32) A fenti értékelés alapján az valószínűsíthető, hogy az új jogalany által gyakorolt input kizárási stratégia lehetővé tenné számára, hogy rövid távon megszerezze a TWTA-piac 4 %-át (különösen az ITAR által korlátozás alá vont piaci szegmenseket). A piac további 13 %-ához történő hozzáférés szintén lehetséges volna az új jogalany számára, amennyiben bizonyítani tudná, hogy megbízható TWTA-szállítóként képes betartani a műholdgyártók által támasztott minőségi követelményeket és szállítási határidőket, amihez ugyanakkor jelentős beruházásokra lenne szükség. Ezzel szemben a TWTA-piac túlnyomó részén nem tűnik valószínűnek a kizárás, és csak abban az esetben kerülhet rá sor, ha az új jogalany a Telsatéhoz vagy az L3-éhoz hasonló EPC-termékcsoportot tud felmutatni (erre 2012-től van lehetőség a legjobb esetet jelentő forgatókönyv szerint).
- (33) Mindenesetre az új jogalany ezen – mindezidáig a Tesat és az L3 által uralt – TWTA-piaci szegmensekben a közeljövőben történő megjelenése kettőről háromra növelné a tényleges piaci versenytársak számát, azaz fokozná a versenyt.
- (34) A Bizottság ezek alapján úgy véli, az összefonódás nem vezet a TWTA-piaci verseny jelentős torzulásához.
- (35) A Bizottság azt vizsgálta, hogy az új jogalany képes lenne-e, illetve szándékában állna-e a versenytárs fővállalkozók TWT-ellátásának diszkriminatív befolyásolása, hogy ezáltal versenyelőnyre tegyen szert a kereskedelmi telekommunikációs műholdak piacán, és hogy ebben mindez jelentős mértékben torzítaná-e a kereskedelmi telekommunikációs műholdak piacán folyó hatékony versenyt.
- (36) A Bizottság először is megjegyzi, hogy az új jogalany a fővállalkozói piacon input kizárás alkalmazására irányuló készsége, illetve szándékai szükségszerűen összefüggenek a közbelső TWTA-piaci helyzettel, mivel a fővállalkozók többsége (az AAS kivételével) egyre több esetben vásárol TWTA-kat (különösen TWTA+-t). A fent kifejtettek értelmében ugyanakkor valószínűtlen a kizárás a TWTA-piacon. Mindez önmagában véve erősen valószínűsíti, hogy a fővállalkozók közvetlen TWT-ellátásához kapcsolódó input kizárási stratégia nem lehet hatékony.
- (37) Másodsor, az ügylet következtében a Thales/AAS valószínűleg hasonló helyzetbe kerül a műholdépítési fővállalkozói piacon, mint amelyet az Astrium/Tesat élvezett az ügyletet megelőzően (azaz TWTA-szállító a fővállalkozói piacon). Az Astrium esetében nincsenek arra utaló jelek, hogy input kizárási stratégiát alkalmazna a TWTA-k esetében (a Tesat irányításán keresztül) a fővállalkozói piacon történő előnyszerzés érdekében. Ez megerősíti, hogy nem léteznek ilyen irányú stratégiára vonatkozó szándékok, különösen hogy az úripart komplex interdependenciák jellemzik, és hogy ez a stratégia az összeolvadást követően nem valószínű.
- (38) A Bizottság ugyanakkor felmérte az új jogalany az összeolvadás után a versenytárs fővállalkozók kizárására vonatkozó készségét, illetve szándékait, azt feltételezve, hogy az ilyen input kizárást a TWT-k közvetlen szállítással lehet megoldani, azaz függetlenül attól, hogy a TWTA-piacon sikeresen valószínű-e meg input kizárási stratégiát.
- (39) A Bizottság mindemellett azonosította azokat a súlyos versenykorlátozó tényezőket, amelyekkel az új jogalany szembe kellene néznie, ha input korlátozó stratégiát kívánna folytatni. Először, azzal kapcsolatban, hogy az AAS képes-e megőrizni függetlenségét EPC-szükségei terén, a Bizottság vizsgálata megállapította, hogy i. az ETCA nem rendelkezik a piac mintegy felét kitevő duál EPC-vel, és nem valószínű, hogy 2012–2013 előtt engedélyeztetni tudna a gyakorlatban már megfelelően bevált ilyen EPC-keket; ii. az ETCA nem rendelkezik (teljesítmény és költségek szempontjából) versenyképes nagyteljesítményű egyszeres EPC-vel, és 2012–2013 előtt valószínűleg nem is képes ilyeneket engedélyezési fázisba juttatni; iii. a fővállalkozók az ETCA-t még nem ismerik el mint megbízható és versenyképes EPC-szállítót; továbbá iv. az L3-nak nem áll érdekében az AAS-t EPC-vel ellátni, ha integrált TWTA-kat is értékesíthet. Azzal kapcsolatban, hogy az új jogalany képes-e input kizárást a TWT-piacon, a bizottsági vizsgálat kimutatta, hogy i. az L3 megbízható és versenyképes TWT-szállító azon frekvenciák esetében, ahol rendelkezik a megfelelő engedélyezett termékkel; valamint hogy ii. a TED számára az input kizárási stratégia jelentős TWT-bevételek kiesés kockázatát hordozza, ha a fővállalkozók erre az L3 megbízásával válaszolnak. Az ösztönzőket illetően a Bizottság megállapította, hogy a TED TWT-értékesítései a TED jelenlegi stabil pozíciójának köszönhetően rendkívül nyereségesek, az azonban kevésbé valószínű, hogy a TWT-piaci kizárási stratégia az új jogalany valamennyi rivális fővállalkozónál sokkal versenyképesebbé tenné.
- (40) A Bizottság a TWTA-piacal összefüggésben a fővállalkozói megrendelések értékelését a különféle piaci szegmensek és a versenyfeltételek eltéréseinek figyelembe vételével készítette el, hogy valamennyi kizárási eseménysort

C. Az összeolvadás hatásai a kereskedelmi telekommunikációs műholdak piacán

- (35) A Bizottság azt vizsgálta, hogy az új jogalany képes lenne-e, illetve szándékában állna-e a versenytárs fővállalkozók TWT-ellátásának diszkriminatív befolyásolása, hogy ezáltal versenyelőnyre tegyen szert a kereskedelmi telekommunikációs műholdak piacán, és hogy ebben mindez jelentős mértékben torzítaná-e a kereskedelmi telekommunikációs műholdak piacán folyó hatékony versenyt.
- (36) A Bizottság először is megjegyzi, hogy az új jogalany a fővállalkozói piacon input kizárás alkalmazására irányuló készsége, illetve szándékai szükségszerűen összefüggenek a közbelső TWTA-piaci helyzettel, mivel a fővállalkozók többsége (az AAS kivételével) egyre több esetben vásárol TWTA-kat (különösen TWTA+-t). A fent kifejtettek értelmében ugyanakkor valószínűtlen a kizárás a TWTA-piacon. Mindez önmagában véve erősen valószínűsíti, hogy a fővállalkozók közvetlen TWT-ellátásához kapcsolódó input kizárási stratégia nem lehet hatékony.
- (37) Másodsor, az ügylet következtében a Thales/AAS valószínűleg hasonló helyzetbe kerül a műholdépítési fővállalkozói piacon, mint amelyet az Astrium/Tesat élvezett az ügyletet megelőzően (azaz TWTA-szállító a fővállalkozói piacon). Az Astrium esetében nincsenek arra utaló jelek, hogy input kizárási stratégiát alkalmazna a TWTA-k esetében (a Tesat irányításán keresztül) a fővállalkozói piacon történő előnyszerzés érdekében. Ez megerősíti, hogy nem léteznek ilyen irányú stratégiára vonatkozó szándékok, különösen hogy az úripart komplex interdependenciák jellemzik, és hogy ez a stratégia az összeolvadást követően nem valószínű.
- (38) A Bizottság ugyanakkor felmérte az új jogalany az összeolvadás után a versenytárs fővállalkozók kizárására vonatkozó készségét, illetve szándékait, azt feltételezve, hogy az ilyen input kizárást a TWT-k közvetlen szállítással lehet megoldani, azaz függetlenül attól, hogy a TWTA-piacon sikeresen valószínű-e meg input kizárási stratégiát.
- (39) A Bizottság mindemellett azonosította azokat a súlyos versenykorlátozó tényezőket, amelyekkel az új jogalany szembe kellene néznie, ha input korlátozó stratégiát kívánna folytatni. Először, azzal kapcsolatban, hogy az AAS képes-e megőrizni függetlenségét EPC-szükségei terén, a Bizottság vizsgálata megállapította, hogy i. az ETCA nem rendelkezik a piac mintegy felét kitevő duál EPC-vel, és nem valószínű, hogy 2012–2013 előtt engedélyeztetni tudna a gyakorlatban már megfelelően bevált ilyen EPC-keket; ii. az ETCA nem rendelkezik (teljesítmény és költségek szempontjából) versenyképes nagyteljesítményű egyszeres EPC-vel, és 2012–2013 előtt valószínűleg nem is képes ilyeneket engedélyezési fázisba juttatni; iii. a fővállalkozók az ETCA-t még nem ismerik el mint megbízható és versenyképes EPC-szállítót; továbbá iv. az L3-nak nem áll érdekében az AAS-t EPC-vel ellátni, ha integrált TWTA-kat is értékesíthet. Azzal kapcsolatban, hogy az új jogalany képes-e input kizárást a TWT-piacon, a bizottsági vizsgálat kimutatta, hogy i. az L3 megbízható és versenyképes TWT-szállító azon frekvenciák esetében, ahol rendelkezik a megfelelő engedélyezett termékkel; valamint hogy ii. a TED számára az input kizárási stratégia jelentős TWT-bevételek kiesés kockázatát hordozza, ha a fővállalkozók erre az L3 megbízásával válaszolnak. Az ösztönzőket illetően a Bizottság megállapította, hogy a TED TWT-értékesítései a TED jelenlegi stabil pozíciójának köszönhetően rendkívül nyereségesek, az azonban kevésbé valószínű, hogy a TWT-piaci kizárási stratégia az új jogalany valamennyi rivális fővállalkozónál sokkal versenyképesebbé tenné.
- (40) A Bizottság a TWTA-piacal összefüggésben a fővállalkozói megrendelések értékelését a különféle piaci szegmensek és a versenyfeltételek eltéréseinek figyelembe vételével készítette el, hogy valamennyi kizárási eseménysort

felmérje. A fenti, részpiaconként elvégzett értékelés alapján a Bizottság megállapította, hogy az új jogalany valószínűsíthetően csak azon piaci szegmensekben lenne képes és hajlamos a rivális fővállalkozók kizárására, amelyek a piaci összérték kb. 10 %-át teszik ki. A piac fennmaradó részét illetően az új jogalany valószínűleg nem lenne képes és hajlamos kizárás alkalmazására.

- (41) A fentieket tekintve még hogyha egyes piaci szegmensekben kizárással is kívánna élni valaki, az új jogalany kizárási stratégiájának nem lenne jelentős hatása a kereskedelmi műholdak piacán zajló versenyre. Konkrétan, az említett kizárási stratégia valószínűleg nem befolyásolná a

rivális fővállalkozók azon képességét, hogy a műholdas tenderek többsége esetében versenyezni tudjanak az AAS-szel.

VI. KÖVETKEZTETÉSEK

- (42) A Bizottság véleménye az, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az egyesüléssel létrejött jogalany valószínűleg nem lenne képes és hajlamos kizárást alkalmazni versenytársaival szemben az ellátási lánc egyik szegmensében sem, és az sem valószínű, hogy a tervezett ügylet ennek eredményeként a hatékony verseny jelentős torzulását idézné elő. A Bizottság a fentieknek megfelelően azt a határozatot hozta, hogy a tervezett összeolvadás összeegyeztethető a közös piaccal és az EGT-megállapodás működésével.